

Motion till riksdagen 2017/18:2069

av **Markus Wiechel och Jennie Åfeldt (båda SD)**

Nationell satsning på cancerpreventiv kost

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell satsning på en sund kost till cancerpatienter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att påbörja ett arbete för att öka förståelsen för sambandet mellan kost och cancercellers tillväxt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa ett center för att utveckla den cancerpreventiva kosten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En av tre svenskar kommer någon gång i livet att drabbas utav cancer. Tumörer är idag efter hjärt- och kärlsjukdomar den vanligaste dödsorsaken i Sverige då cirka 26 procent av de årliga dödsfallen sker som följd av dessa. Även om forskningen går framåt, finns det idag lite man kan göra när en patient har elakartade concertumörer, särskilt om de upptäckts i ett sent stadium. Ett vanligt råd för att motverka spridning och ytterligare problem under en behandling är ett hälsosamt leverne, bland annat genom att hålla sig ifrån rökning, vara försiktig när man solar och äta en hälsosam kost. Vad som menas med det sistnämnda är dock inte helt solklart, inte heller är det självklart att allt som i vanliga fall anses vara hälsosamt är bra för en cancerpatient.

Sedan länge är det känt att det är bra om man i preventivt syfte undviker friterad mat eller annat som hettats upp i hög värme, samt att det kan vara fördelaktigt med att undvika besprutad mat. I övrigt är såväl den allmänna kännedomen som det praktiska arbetet i sjukhusen förhållandevis blygsamt när det kommer till kost.

Redan under 1920-talet visade den tyska nobelpristagaren Otto Warburg att cancerceller förbränner väldigt mycket socker. Samtidigt som vanliga celler använder syre i sin ämnesomsättning liknar concertumörers energiproduktion mer en hårt arbetande muskel. Tumörcellerna fungerar nämligen som så att de bränner socker utan hjälp av syre och bildar sedan mjölksyra. Warburgs forskning har visat att tumörerna använde sig av mellan 5 och 35 gånger mer socker än frisk vävnad samtidigt som

mjölksyrahalterna steg kraftigt i venerna (i flera fall till mer än det dubbla). För den intresserade finns det mycket att läsa om Warburgs forskning, men slutsatsen var att små förändringar i blodsockernivåerna kunde påverka tumörerna.

Det är i dag vedertaget att tumörceller i hög grad utnyttjar glykolysen (den del av ämnesomsättningen som bryter ned socker). Vad som är känt är att tumörceller ofta har fler glukostransporterande proteiner på ytan. Dessa fångar upp socker i blodet och kan på så sätt föra in det i cellerna. Därtill är flera av de gener som är förändrade i tumörer, så kallade onkogener, också kopplade till en ökad glykolys. Allt detta kan förklara varför höga blodsockerhalter ger ett aggressivare cancerförlopp, och en annan förklaring har att göra med insulin (blodsockersänkande hormon) och kroppens tillväxsystem. Sammanfattningsvis visar detta värdet av att cancerpatienter noga tänker efter vilken kost de väljer efter att deras cancerdiagnos blivit fastställd.

År 2003 noterade exempelvis läkaren Mary Ann Weiser, vid det världsledande cancersjukhuset MD Anderson Cancer Center i USA, att patienter med akut lymfatisk leukemi som regel dör snabbare om de vid diagnosen lider av åldersdiabetes och har högt blodsocker. Upptäckten kunde verifieras tack vare en genomgång av 5 500 journaler tillhörande cancerpatienter. Vid detta sjukhus har insikten om att höga blodsockervärden troligtvis ökar risken att avlida i cancer lett till ett mer medvetet arbete med kost. Som följd av detta försöker man bland annat sänka nivåerna med läkemedel, men det finns också specialtränade diabetessköterskor som enbart är anställda för att ta hand om patienterna.

Inte minst då flera liknande forskningsrapporter noterat sambandet mellan sockerintag eller snabba kolhydrater i kosten och ökad risk för cancerpatienter bör Sverige göra betydligt mer för att främja en hälsosam kost. Regeringen bör därför inrätta en ny, nationell satsning på en annorlunda kost som kan underlätta för fler cancerpatienter att tillfriskna. Regeringen bör också påbörja ett arbete för att öka förståelsen för sambandet mellan kost och cancercellers tillväxt samt skapa ett center för att utveckla den cancerpreventiva kosten.

Markus Wiechel (SD)

Jennie Åfeldt (SD)